

CRÒNICA DE LA SECCIÓ DE FILOSOFIA PRÀCTICA

MANUEL SATUÉ

Durant el curs 2002/2003 la secció ha dividit les seves sessions entre la lectura de la darrera part de *Les Lleis* de Plató (continuació del treball endegat el curs passat) i el llibre de P. Himanen *La ètica del hacker y el espíritu de la era de la información*.

Les primeres cinc sessions del curs han estat dedicats a la lectura dels llibres IX al XII de *Les lleis*, més una sessió de cloenda sobre l'obra. El llibre IX tracta dels delictes contra la ciutat i les persones, fent una distinció respecte de les penes en funció de la responsabilitat diferent dels delinqüents, segons el seu estament. El llibre X continua des d'una perspectiva més metafísica el tema del mal. Partint d'una reflexió sobre els delictes contra els déus, argumenta la seva existència i la seva preocupació pels homes assenyalant la impietat com el delictes major. Aquesta visió còsmica es vincula a les lleis, consideracions divines, i es converteix en el fonament últim de l'ordre social i polític. El llibre XI intenta conciliar l'estructura política estable i tradicional amb el desenvolupament econòmic. Dóna una descripció acurada de normes sobre la propietat, regulació del mercat, reclamació de deutes o regulació d'herències. Conclou que és més important la perfecció de l'ànima que la possessió dels bens materials. El llibre XII té dues parts, la primera completa el codi del llibre anterior, tracta del perjuri, els delictes contra els béns públics i presenta la figura dels auditors que controlen les magistratures. La segona part tracta de la Junta Nocturna, institució suprema de la ciutat i responsable de garantir l'imperi de la llei i de la virtut.

A la sessió de cloenda sobre les *Lleis*, es replantejaren els temes centrals del text: el legislador ha de ser un educador moral; les lleis són un ajut per a l'autogovern d'un mateix; la ciutat és un projecte ètic; on s'intenten harmonitzar les virtuts cardinals del models doris i atenesos per tal d'evitar sistemes oligàrquics i demagògics; l'educació, que ha de començar a la infància, és l'eina bàsica, que en col·laboració amb les lleis ha de construir una polis equilibrada. El fonament del seu edifici ètic i polític serà la religió astral, base de l'ordre social i d'unes lleis de caràcter diví.

Les cinc darreres sessions foren dedicada al text esmentat, *La ètica del hacker y el espíritu de la era de la información*. Els temes presentats en el prefaci són: la figura del hacker com passional i creatiu, per a qui la distinció entre feina i oci és molt difusa; el conflicte entre el software lliure i el codi tancat amb les conseqüents implicacions econòmiques, socials i científiques. La primera part es centra en l'anàlisi de Weber sobre la vinculació entre protestantisme i l'esperit del capitalisme. La finalitat és oposar la concepció del treball del hacker (passió, llibertat, entreteniment, col·laboració) amb la que té el capitalisme clàssic vinculat a l'ètica protestant. La segona part del llibre, «La ètica del dinero», contraposa el model obert on es comparteix la informació, incentivant l'avenç científic i tecnològic, al model tancat on es compra, no s'intercanvia informació sobre els programes. Himanen dóna una imatge massa romàntica del hacker: és solidari, col·laborador, desinteressat, altruista, apassionat i utòpic. A la tercera

part del llibre, es dedica a exposar els valors i comportaments propis de les persones relacionades amb xarxes informàtiques i el nucli de costums i pautes de conducta que han fet possible aquesta nova ètica de l'informacionalisme. Per Himanen, la forma de vida de l'informacionalista és més satisfactòria i humana (llibertat, cooperació, creativitat, privacitat). El capítol final del llibre, escrit per Manuel Castells, és un complement on es presenten els conceptes bàsics del canvi sociocultural que estem vivint, i permet entendre millor l'àmbit i les tendències de la transfor-

mació dels valors que s'analitzen a l'obra de Himanen.

*

El membre de la Societat Catalana de Filosofia inscrit en la nostra secció, Joan Mañé García, morí el desembre del 2002. Fill d'El Catllar, va venir a Barcelona de jove on va estudiar i es doctorà en Filosofia. Estudiós de la Metafísica assistí regularment a les nostres reunions, àdhuc a l'inici de la seva malaltia. És mostrà ben amant de la filosofia fins a l'últim moment. Guardarem d'ell un bon record.